

Mozaïek

Al enkele jaren staat huiselijk geweld hoog op de agenda. Maar preventie en hulpverlening blijken nogal ontoegankelijk voor allochtone vrouwen en de inhoud en werkwijze sluiten vaak niet goed aan bij hun behoeften en culturele gewoonten. Daarom hebben TransAct, NIGZ en FORUM hun expertise gebundeld in het project Mozaïek. In Mozaïek wordt gewerkt vanuit de visie dat culturele opvattingen een belangrijke rol spelen. De beleving van geweld hangt samen met de boodschappen die mensen van huis uit meekrijgen en met de reactie van de omgeving op het geweld. Een vrouw die opgegroeid is met de boodschap 'wees je man gehoorzaam' en die na mishandeling van haar familie te horen krijgt dat ze beter haar best moet doen, zal dit geweld anders beleven dan een vrouw die opgegroeid is met de boodschap dat mishandeling niet kan.

Naast cultuur speelt de sociaal-economische positie van allochtone vrouwen een rol op de impact van geweld en de mogelijkheden tot verweer. Stressfactoren kunnen ertoe leiden dat frustraties zich ophopen en ontladen in geweld. Voorbeelden zijn werkloosheid, financiële problemen, gebrekkige huisvesting, een lage maatschappelijke status, racisme, onzekerheid over de verblijfsstatus, een beperkt sociaal netwerk en verandering van opvattingen en onenigheid over de rollen van vrouwen en mannen (bijvoorbeeld als de vrouw in Nederland is opgegroeid en haar man uit Turkije of Marokko komt). Een van de concrete resultaten is een handboek met meer dan 25 methodieken die in de praktijk zijn ontwikkeld door preventiewerkers, vrouwen van zelforganisaties, maatschappelijk werkers

Korte berichten

van de vrouwenopvang en andere betrokkenen. De meeste methodieken zijn al vele malen gebruikt en bijgesteld. Ze zijn geschikt voor reguliere zorg- en preventie-instellingen, zelforganisaties en andere initiatieven binnen de eigen gemeenschappen.

Veel meer informatie over het project staat op de website www.mozaiek-info.nl. ■

Allochtone mantelzorgers

Er is een steeds grotere groep mensen die thuis hulp nodig heeft. Als belangrijke redenen kunnen de vergrijzing, lange wachtlijsten in de zorg en het feit dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig willen blijven wonen worden genoemd. Ook het aantal allochtone ouderen in onze samenleving neemt toe. Zowel voor autochtonen als voor allochtonen wordt de druk op mantelzorgers steeds groter. Ondersteuning van mantelzorgers is daarom van groot belang. Uit de ervaring blijkt dat allochtone mantelzorgers voor een deel met andere knelpunten te maken hebben. Zo is de verwachting dat de zorg wordt gedragen door de eigen familieleden groter, maken zij nauwelijks gebruik van de bestaande ondersteuningsmogelijkheden en voorzieningen omdat zij er onbekend mee zijn of de weg niet weten en sluit het aanbod vaak onvoldoende aan bij de wensen en behoeften. Om Gelderse allochtone mantelzorgers beter te ondersteunen zijn Osmose, de Provinciale Patiënten en Consumenten Federatie (PPCF) en Enzovoort bezig met de ontwikkeling van een projectvoorstel. Het voorstel voorziet in de ontwikkeling van een nieuwe aanpak van de ondersteuning en in het vergroten van de toegankelijkheid van reguliere voorzieningen. Meer informatie: Hatice Bölek, Enzovoort, tel: (026) 351 70 17 (ma t/m do). ■

Naar een grotere wereld

Een belangrijke groep allochtone vrouwen participeert te weinig in het maatschappelijk leven, omdat zij de taal onvoldoende beheersen, laag zijn opgeleid, of sociaal in een isolement zitten. Zo worden de taallessen van het Internationaal Vrouwen centrum (IVC) in Nijmegen wekelijks bezocht door ruim 150 allochtone vrouwen waarvan een groot deel, ondanks dat zij al een officieel taaltraject gevolgd hebben, zich nog steeds onvoldoende in staat voelen om zelfstandig nieuwe maatschappelijke contacten aan te gaan. Het IVC ziet ook dat de taallessen alleen dit probleem niet oplossen: veel vrouwen zijn onzeker over hun eigen capaciteiten, over de Nederlandse omgangsvormen en bovendien van huis uit niet gewend om zelfstandig hun leefwereld te verbreden, omdat de gezagsverhoudingen en rol-opvattingen thuis hen daarin beperken. Toch willen veel vrouwen wel actiever deelnemen aan onze samenleving. In het project 'Naar een grotere wereld' gaat het IVC in samenwerking met Enzovoort deze vrouwen veel intensiever begeleiden, om een aantoonbare en blijvende toename van maatschappelijke participatie van de deelnemers te bewerkstelligen. Ook wordt er samengewerkt met de Vrijwilligerscentrale, die haar expertise inzet om vrouwen naar passend vrijwilligerswerk te bemiddelen en de betreffende vrijwilligersorganisaties te ondersteunen bij het inspelen op de omstandigheden en achtergrond van deze vrouwen. Empowerment is een sleutelwoord in het project, zodat deze vrouwen worden aangesproken op hun eigen kracht en initiatief. Dat zijn handvatten om uit het isolement te komen, zichtbaar te participeren en traditionele rolpatronen te doorbreken. Na de training is er voorzien in actieve bemiddeling naar vrijwilligerswerk en deelname aan activiteiten in buurt- en wijkcentra, waarbij de

vrouwen individueel gecoached worden en gezamenlijke terugkombijeenkomsten hebben.

Het project loopt van 2005 - 2007.
Meer informatie: IVC Nijmegen (Nel van Ruijven) tel: (024) 323 32 35. ■

Stimuleringsregeling

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een tijdelijke extra project-subsidieregeling beschikbaar gesteld voor gemeenten: de Tijdelijke Stimuleringsregeling Emancipatie Vrouwen uit Etnische Minderheidsgroepen. In totaal is er € 1.500.000,- beschikbaar. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen voor projecten om het isolement van vrouwen uit etnische minderheidsgroepen te doorbreken. In de projecten dient toepassing te worden gegeven aan een of meer van de instrumenten uit het Plan van Aanpak Emancipatie & Integratie:

- toolkit participatie
- campagne
- inzet discussieleiders
- methodieken en concepten voor het betrekken van de doelgroep.

Projecten die voor aanvraag in aanmerking komen, dienen aan te vangen na 1 december 2004 en uiterlijk afgerond te zijn op 1 september 2006.

Meer informatie en het aanvraagformulier zijn op de diverse pagina's op EmancipatieWeb (www.emancipatie-web.nl) te vinden. ■

Multiculturele ontmoetingsgroepen voor vrouwen

Op diverse plekken in Gelderland komt maandelijks een multiculturele ontmoetingsgroep bij elkaar. Vrouwen uit Nederlandse en buitenlandse culturen vertellen over wat hen bezighoudt, soms naar aanleiding van een tekst, een feestdag of een maatschappelijk thema. In Wageningen en Zeddam zijn deze groepen gestart door de NBvP-Vrouwen van Nu. De lokale afdelingen van deze plattelandsvrouwenorganisatie waren actief betrokken bij de viering van internationale vrouwendag. Als vervolg op deze activiteiten zijn er samen met Vluchtelingenwerk ontmoetingsgroepen

opgezet, die nu al jaren met veel succes bij elkaar komen. Klein begonnen zijn er in Zeddam inmiddels twintig vrouwen lid en zijn er in Wageningen nu drie groepen actief. De groep in Zeddam houdt zich voornamelijk bezig met dagelijkse onderwerpen: het gezin, vrije tijd, vrijwilligerswerk en wat er speelt in de Nederlandse samenleving. Een van de leden vertelt: "Een Afghaanse jonge vrouw kon bijvoorbeeld heel mooi schilderen en liet haar map met schilderijen zien. We hebben het ook wel eens over uithuwelijken gehad, en dan vertelden vrouwen hoe dat ging en hoe het voor hen was. Zo'n onderwerp heb je natuurlijk niet de eerste keer, maar je krijgt op een gegeven moment een vertrouwensband." De Wageningse groepen zijn meer leeskringen, waarin een artikel of boek besproken wordt.

Om het opzetten van ontmoetingsgroepen te stimuleren heeft de GPVO (het samenwerkingsverband Gelderse PlattelandsVrouwen Organisaties) in 2003 het project 'Andere Culturen, Andere Gebruiken' opgezet. Hiervoor heeft de GPVO een handleiding geschreven en biedt ze ondersteuning aan beginnende groepen. In Beuningen start binnenkort een nieuwe ontmoetingsgroep. Voor de meeste vrouwen is het vaak moeilijk om in gesprek te komen met vrouwen van een andere cultuur. Door ontmoetingsgroepen wordt de stap een stuk kleiner. Deelnemers aan de multiculturele groepen ervaren deze als heel waardevol, een verrijking van hun leven en een verruiming van hun wereldbeeld. Meer informatie: GPVO, tel: (026) 389 25 85, e-mail: gpvo@planet.nl ■

Politica Allochtona

Politica Allochtona is een methodiek die is ontwikkeld door Enzovoort - innovatie in emancipatie en Osmose. De cursus Politica Allochtona is bedoeld voor allochtone vrouwen die graag mee willen praten en beslissen, maar nog niet voldoende zelfvertrouwen en kennis hebben. Op een laagdrempelige manier wordt uitgelegd wat politiek is en het

belang om maatschappelijk en politiek actief te zijn.

De cursus kan door iedereen gevolgd worden, ongeacht leeftijd, kennis en opleiding. Niet alleen wordt er bij Politica Allochtona aandacht besteed aan hoe de politiek in Nederland werkt; ook wordt er stilgestaan bij het feit dat burgers ook iets in de melk te brokkelen hebben. Naast een stukje theorie, wordt er veel aandacht besteed aan verschillende oefeningen om de eigen kracht en talenten die ieder individu heeft te leren kennen. Met weinig aanpassing is de cursus ook geschikt voor gemengde groepen: allochtone mannen en vrouwen, maar ook voor autochtone groepen. Wel dient men dan extra te letten op zaken als de groepssamenstelling en de veiligheid binnen een groep. Politica Allochtona kan aangeboden worden door het sociaal-cultureelwerk, vrouwenwerk en door besturen van zelforganisaties van allochtonen. Voor hen is er een handboek *Politica Allochtona* waarin de methodiek beschreven staat. Besteladres:

Enzovoort, Innovatie in Emancipatie, Postbus 606, 6800 AP Arnhem.
Tel: (026) 351 70 17,
e-mail: info@enzovoort.org, of bij:
Osmose, Kastanjelaan 51-53,
8628 GJ Arnhem. Tel: (026) 352 34 20,
e-mail: algemeen@osmose.nl ■

Stof voor discussie

Vrouwendocumentatiecentrum
De Feeks stelde een themamap samen over de vele meningen en oordelen over de hoofddoek. Een ruime selectie van artikelen uit kranten en tijdschriften, citaten en een literatuurlijst. Onder andere aandacht voor de discussie over het 'hoofddoekverbod' van de Franse regering, kledingvoorschriften op Nederlandse opleidingen, het oordeel van de Commissie Gelijke Behandeling, opvattingen in andere Europese landen en natuurlijk de mening van vrouwen zelf. Besteladres:

Vrouwendocumentatiecentrum
De Feeks, St. Anthoniusplaats 1,
6511 TR Nijmegen.
Tel: (024) 323 02 76,
e-mail: feeksdoc@vrouwen.net ■